

DOMOLJUB

ŠTEV. 41. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42
V LJUBLJANI, DNE 9. OKTOBRA 1929

Cena 38 Din za celo leto, Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Velike državno-upravne spremembe.

3. oktober 1929 ostane gotovo med najpomembnejšimi dnevi naše državne zgodovine: ta dan je Nj. Vel. kralj podpisal zakon o novem nazivu in novi porazdelitvi kraljevine na upravna področja.

Doslej se je naša država imenovala Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, odslej pa bo imela krajše in primernejše ime: Jugoslavija. Predlog, ki so ga svoj čas imeli bivši poslanci Jugoslovanskega kluba v svojem programu, si je s tem izpolnil.

Doslej je bila naša država razdeljena na 33 oblasti, med njimi dve slovenski: ljubljanska in mariborska. Odslej pa bo vsa Jugoslavija obsegala le devet tako zvanih banovin, in sicer sledeče:

1. Dravska banovina s sedežem v Ljubljani.
2. Savska banovina s sedežem v Zagrebu.
3. Vrbaska banovina s sedežem v Banjaluki.
4. Primorska banovina s sedežem v Splitu.
5. Drinska banovina s sedežem v Sarajevu.
6. Zetska banovina s sedežem v Cetinju.
7. Dunavska banovina s sedežem v Novem Sadu.
8. Moravska banovina s sedežem v Nišu.
9. Vardarska banovina s sedežem v Skoplju.

Nas zanima pred vsem Dravska, torej naša slovenska banovina. Obsegala bo dosedanjo ljubljansko in mariborsko oblast s to spremembo, da odpade od mariborske oblasti pod Zagreb itak hrvatsko Medimurje, od ljubljanske oblasti pride pod Zagreb tudi naša Bela krajina. Zakon utemeljuje to s tem, da Bela krajina po svoji legi bolj teži na Zagreb kot Ljubljano. Prepričani pa smo, da bo vlada tozadevno zakon rada spremenila, če bo življenje izkazalo, da so Belokranjci po gospodarstvu in kulturi bolj navezani na Slovenijo kot na Hrvatsko. Dravska, to je naša banovina, pa dobi čabarski okraj, zelo romantičen in

gozdov bogat del doslej hrvatske zemlje jugozapadno od kočevskega okraja.

Na čelu vsake banovine stoji ban, ki se postavlja s kraljevim ukazom. Ban je predstavnik kraljevske vlade v banovini in je izven uradniškega zakona. Zakon določa dalje, kako ban vrši najvišjo politično in splošno upravno oblast v banovini in kaj vse spada v njegovo pristojnost.

Bani bodo dobili tudi svoje pomočnike. Več okrajev v posameznih banovinah bo združenih v okrožna nadzorništva z okrožnimi inšpektorji na čelu. Dosedanji veliki župani se lahko imenujejo za pomočnike banu in okrožne inšpektorje. V tem primeru ohranijo svoje dosedanje plače, če so višje od onih, ki bi jih dobili v novem položaju. Okrožni inšpektorji so pomožni organi bana v vseh poslih javne varnosti na področju podrejenega inšpektorata in v vseh ostalih poslih, ki jim jih določi notranji minister na predlog bana, v vsakem pogledu pa so podrejeni banu in vrše v njegovem imenu nadzorstvo nad sreskimi upravami in podrejenimi organi.

Zakon odpravlja oblastne in sreske samouprave in določa, da morajo pričeti banovine poslovati v roku dveh mesecev. Banu se dodeli potrebno število politično-upravnih uradnikov in strokovnih referentov ter pomožna osebja iz dosedanjih županijskih uprav in oblastnih samouprav, po potrebi pa tudi iz ministrstev.

Ko bo stopil ta zakon v veljavo, bo notranji minister odredil razpust odnosno likvidacijo vseh onih društev in ustanov, čijih plemensko obeležje ali ime ali cilj njihovega delovanja bi bil v nasprotju z državnim in narodnim edinstvom. Od dneva, ko stopi ta zakon v veljavo, se smejo izobešati in nositi samo državne zastave.

To je torej v bistvu novi »zakon o imenu in razdelitvi kraljevine na upravna področja«.

Ko se bo ta zakon izvršil tudi v podrobnostih, bomo o tem poročali več.

V vsako hišo Domoljuba!

Novice iz Beograda.

Za kmetijske zbornice

prihajajo iz vseh krajev države prošnje v Beograd. Begale bi se za dvig kmetijstva, za mednarodne trgovinske pogodbe, za carine in tarife, dajale bi kmetom poročila o cenah, o kakovosti blaga in o zunanjem trgu. Kmetijske zbornice bi prevzele lahko več poslov; ki jih sicer vrši kmetijsko ministrstvo. Odločilni krogi v kmetijskem ministrstvu ustanovitvi kmetijskih zbornic niso nenaklonjeni. Proti taki organizaciji se čujeta dva ugovora: da kmetsko prebivalstvo za take zbornice še ni zrelo in da bi kmetske zbornice lahko postale središče politike in politikarstva, kar pa ne drži.

Zakon o praznikih.

Nj. Vel. kralj je podpisal tudi zakon o praznikih, ki določuje dneve, državne in cerkvene, ki naj jih praznujejo državni uslužbenci. Državna praznika sta rojstni dan Nj. Vel. kralja in dan ujedinenja. Za državne uslužbence rimskokatoliške vere prihajajo kot prazniki v pošte: božič (dva

114 krat pregledana rezila

Rezilce Gillette, ki ga vložiš v svoj aparat za britje, je bilo 114 krat pregledano — zato se lahko zanesesh, da se boš z njim gladko in mnogokrat obril.

Gillette

K A J J E N O V E G A

Dobro preberite list, ki je pri-ložen današnjemu „Domoljubu“ ter upoštevajte vsebino.

d Za društva, ki žele vozne olajšave na železnici. Generalno ravnateljstvo drž. železnice je izdalo nove predpise glede prisenj za vozne olajšave. Odslej naprej se ne bodo vzele v pretres prošnje za olajšavo na državnih železnicah in ladjah, katere niso bile predložene pravočasno, najmanj 10 do 15 dni, predno se je vršila dotična prireditve, skupščina itd. Posebno se ne bo izdajala nobena brzogovorna odločitev, kar se tiče olajšav, ampak se bo obrazložitev vršila rednim potom in to pismeno, vsled česar je potrebno, da se za odobrenje olajšaj dotični, ki prosijo za njo, sami pravočasno brigajo.

d Oblast je zaplenila vse premično in nepremično premoženje v inozemstvu se nahajajočih dr. Ante Paveliča in Gustava Perčeca, ki sta bila nedavno radi veleizdaje obsojena na smrt.

d Veliki dohodki naših carinaric. V drugi tretjini meseca septembra so znašali dohodki naših carinaric skupaj 62.422.629 Din. Od tega odpade na carinarice v Belgradu 12.456.671, v Zagrebu 13.079.761 Din, v Novem Sadu 9.067.541 Din, v Ljubljani 10.496.193 Din, v Dubrovniku 4.398.609 Din, v Skoplju 1.869.239 Din in v Splitu 1.122.515 Din.

d Najprej slovensko (hrvatsko, srbsko), potem šele v tujem jeziku smejo ogovarjati došlega tujca po naših hotelih, restavracijah itd. Tako je odločil minister za trgovino in industrijo.

d V likvidacijo je prešla v Zagrebu hrvatska radićevska kmetska banka. Ustanovljena je bila leta 1923. s kapitalom osem milijonov dinarjev. Za somišljenike pokojnega Radića je to velik udarec.

d V potniškem aeroplanu se je pripeljal te dni iz Belgrada v Zagreb belgradski nadškof pater Rafael Rodić, gotovo prvi jugoslovanski škof, ki se je za potovanje poslužil letala. Po svojem prihodu v Zagreb je g. nadškof pripovedoval, da mu je zračno potovanje zelo ugajalo. V aeroplanu je med potjo zmolil tudi brevir.

d Mestno hranilnico in posojilnico so ustanovili v Belgradu in jo otvorili dne 1. oktobra. Zanimivo je ob tej priliki pripomniti, da mestna hranilnica v Ljubljani praznuje te dni že svojo — štiridesetletnico.

d Društvo Rdečega križa v S. je postavilo poleg trgovine, srečolova itd. v svoj prireditveni program tudi — ples. Ali ni za plesne prireditve in s tem združeno zapravljanje in pohujševanje mladine že drugih društev več kot preveč.

dni), novo leto, sv. Trije kralji, sv. Jožef, Marijino oznanjenje, velika noč (drugi dan), telovo, sv. Peter in Pavel, sv. Ciril in Metod, vnebovzetje Mar. Dev., Vsi sveti in praznik brezmadežnega spočetja Mar. Dev.

d Ponarejeni stodinarski bankovci so se pojavili te dni v Mariboru. So dobro posneti in izdelani, le da so za nekaj milimetrov manjši od pravih.

d Privilegirana Agrarna banka bo dajala posojila in kredite samo poljedelcem, poljedelskim zadrugam, kreditnim organizacijam, zadrugam, agrarnim zajednicam in sličnim ustanovam. Pod poljedelcem se podrazumeva oseba, ki je pretežno obdavena na svojo posest. Posojila, ki jih bo banka dajala, bodo dolgoročna in kratkoročna; bodo posojila na merice, na obveznice in na vknjižbe. Pravilnik odreja način postopanja in vrsto jamstva. Kratkoročna posojila se dajejo največ na enoletni rok na merice, največ na tri leta na obveznice. Pri posojilih na obveznice sprejema banka državne vrednostne papirje z 80% njihove nominalne vrednosti, druge vrednostne papirje, ki notirajo na naših borzah, po 60% njihovega borznega tečaja. Dolgoročna posojila bo dajala banka samo za nakup zemljišča, za združitev obstoječih dolgov, za zgraditev gospodarskih poslopij in za melioracije. Najdaljši rok za taka posojila je 30 let.

d »Katoliški misijoni« so se preselili v misijonišče v Grobljah (p. Domžale). Tam je odslej tudi uredništvo in uprava lista.

d Spisi Janeza Kalana. Misijonišče v Grobljah, p. Domžale, je prevzelo v svojo založbo vse novejšje knjige duh. sv. Janeza Kalana. (»Slovensko dekle«, »Fantič le gor' vstan', »Pojte«, »Prepevajte«, »Nova vera«, »Pozdrav iz domovine«, »Vodilo Marijinih družb.«) Naslov za naročila: Misijonišče, p. Domžale. Dobijo se seveda tudi v drugih knjigarnah.

d Napredujemo. 15. t. m. bodo na Angleskem spustili v morje nov parnik Jugoslovanskega Lloydja. Novi parnik bo nosil ime »Avala« in je zelo podoben »Triglavu«. »Avala« bo imela 10.000 ton nosilnosti in bo po »Triglavu« največji parnik v naši državi.

d Bivšega poveljnika ruske armade generala Wrangla so pripeljali v nedeljo 6. oktobra v Belgrad, kjer so ga v smislu poslednje njegove želje končno pokopali v tamošnji ruski cerkvi.

d Sto hiš je že sezidal v svojem življenju moščanski župan g. Jožef Oražem. Res, da g. Oražem hiše nikomur ni daroval in je ne daruje, ampak je že to mnogo, da gradi hišice za vrtovi po cenah, kakršne zmorejo delavci, železničarji in uradniki. Koliko pa je podjetnikov, ki bi svoj kapital postavili v službo socialno usmerjenega cilja?

d Usoda onih, ki hočejo z glavo skozi zid. Zagrebska policija vodi že nekoliko dni preiskavo proti zaprtim komunistom. Na podlagi rezultatov te preiskave bo obtoženih okrog 50 komunistov, ki se že nahajajo v zaporih zagrebske policije. Obtožnica proti njim obsega okrog 40 tiskanih pol.

d Posledice pretiranega sporta. General Josip Kostić, poveljnik vojne akademije, je ob priliki, ko se v vojno akademijo sprejmejo novi učenci kot bodoči častniki, ugotovil, da je bilo pri poslednjih kandidatih za vojno akademijo okrog 70 odstotkov nesposobnih vsled pretiranega sporta. General Kostić smatra, da se mladeniči mest, osobito Belgrada in okolice, ne razvijajo normalno. Posledica te ugotovitve bo, da število učencev ne bo niti doseglo predpisanega števila 600 učencev.

d V Belgradu je bil že v rimskih časih vodovod. Ko so namreč te dni kopali jake v svrhu položitve cevi za vodovod, so našli v globini pol metra in v daljavo več sto metrov dobro izgotovljeno vodovodno napravo iz rimske dobe.

d Madjarske sporednice k 2., 3. in 4. razredu na gimnaziji v Bečkerekju je prosvetno ministrstvo zatvorilo radi preizkušnje št. št. dijakov.

d Zavod za raziskovanje zemlje je sklenila ustanoviti oblast Bačka. S tem je hotela olajšati zboljanje zemlje.

d Industrijev, trgovcev in obrtnikov je v Dalmaciji 28.000, ribičev in mornarjev 75.000, stalnih delavcev in nameščencev 130.000, živinorejcev 93.000, poljedelcev 286.000, državnih uslužbencev 12.000.

d Hiralnica sv. Jožefa v Ljubljani nima nikdar dovolj prostorov za sprejem neozdravljivih bolnikov. Da bo mogla sprejeti še kakih 50 hiralcev, bi spomlad pri zidala dvonadstropen podaljšek k staremu poslopu, v prtiličju pa bi zgradila novo kapelo. Z dovoljenjem g. knezoškofa in velelika župana je hiralnica pričela zbirati milodare v ta namen; ker nima sredstev, da bi brez podpora zmogla prizidavo, zato prosimo preč. gg. župnike in občine, da pri svojih ljudeh priporočajo to našo najstarejšo dobrodušno napravo. Darove zbira hiralnica po zaupnih osebah, ki imajo njene izkaznice. Pa tudi uprava »Domoljuba« in hiralnica sv. Jožefa sprejemata darove.

d Jesensko cvetje. Iz Naklega se nam piše: Ne mislite, da samo pri vas v beli Ljubljani cvete drevje v jeseni. O tudi pri nas cvetijo sedaj jabolka in se še vedno oglašajo kukavica. Eno jabolko cvete na vrtu g. Tomaža Križnarja na Okroglem. Pa tudi na par drugih vrtovih so pravkar od cvetela. Cvetje je zelo lepo razvito; seveda bo slana to izrednost kmalu pomorila.

d Pisati so se naučili mnogi doslej branja in pisanja nevedski vojaki v ljubljanskih vojašnicah. Od 923 analfabetov (nepismenih) se je privadilo branja in pisanja 696 vojakov, kar je v čast vojaški oblasti, ki se trudi za izobrazbo armade, pa tudi v hvalo osnovnošolskim učiteljem, ki so požrtvovalno poučevali vojake.

d Starokatoliškega škofa Marko Kalugjera, ki je svoj čas zapustil duhovniško službo v katoliški cerkvi in prestopil v starokatoliško, so te dni starokatoliški škofje na svojem zborovanju v Haagu izključili iz starokatoliške cerkve.

d Mnogi ljudje so oboleli na vročinski bolezni v Senti in Vojvodini. Zdravstvena oblast je dognala, da je v bližini tamošnje ga kolodvora več zdravju škodljivih studencev. V treh studencih so našli bacile tifusa. Delavci so že več mesecev pili oku-

Mlekarstvo in živilarstvo

sta temelja modernega
kmetijstva! — Oprema
mlekarstev in živilarstva po
celnem tehničnem biroju

„ALFA“ d. d. — Separatorji in mlekarstveni stroji
ZAGREB — Zvonimirova 2

ženo vodo in mnogo jih je vročinska bolezen že spravila na drugi svet.

d V Dalmaciji se je končala trgatva, katera pa je izpadla veliko slabše, kakor se je pričakovalo, dasi je kakovost pridelka veliko boljša kakor lansko leto. Posestniki vinogradov se pritožujejo nad nizkimi cenami starih dalmatinskih vin, ki ne stanejo več, kakor 150 do 200 Din za hektoliter.

d Novi načelniki okrajnih cestnih odborov. Za načelnika okrajnega cestnega odbora sta bila izvoljena: v Kozjem g. Mar: ko Tomažič, dekan v Kozjem, v Murski Soboti pa tamošnji župan g. Jožef Benko.

d V Skoplju je otvoril odvetniško pisarno Slovenec g. dr. Andrej Druškovič. Njegov delovni okoliš sega od Niša do južne državne meje.

d Dve ukinjeni šoli. Minister trgovine in industrije je podpisal sklep, s katerim ukinja državno dvorazredno trgovsko šolo v Tuzli in privatno dvorazredno trgovsko šolo trgovskega združenja v Nišu. Obe šoli sta bili ukinjeni zaradi nezadostnega števila učencev.

d Dva tovorna vlaka sta trčila ponoči 5. oktobra na postaji v Zagorju. Več vagonov je razbitih in poškodovanih, dva sta skoro zdrknila v Savo. Človeških žrtev k sreči ni bilo.

d Tovorni vlak je skočil s tira na progi med Reljevim in Semizovcem v Bosni. Prevrnilo se je šest tovornih vagončkov, ki so pokopali pod seboj delavca Mateja Budimirja iz Sarajeva.

d Sedem metrov globoko je padel tovorni avto pri Javorskem pri Sarajevu. Težko ranjena sta bila sofer Dašič in Lamartič. Se borita s smrtjo v bolnici.

d Veliki kamen sadne preše je padel na poldrugletnega Peterčka Rutnika na Tolstem vrhu pri Mariboru. Deček je takoj preminul.

d Med odmorom je padel s šolske klopi na tla in si zlomil nogo živahen učenček v Gornji Bistrici pri Murski Soboti.

d Drug za drugim prihajajo na vrsto. Policija je pretekli teden zaprla železniškega uradnika Ludvika Köferja radi poverbe državnega denarja. Aretiranec je priznal, da si je prisvojil vsoto 230.000 Din. Ves ta denar je potrošil s svojo ženo in z nekim cirkuškim igralcem.

d Velike zaloge sena in slame je uničil požar posestniku Ivanu Lukovečku v Gornji Sv. Kungoti.

d Težak ploh je padel na križ 46letnemu delavcu v kurilnici na gorenjskem kolodvoru Ivanu Ježu in ga zelo težko poškodoval.

d V zavodu šolskih sester v Mariboru je umrla s. Mr. Alojzija Högenvarth, dolgoletna in nad vse požrtvovalna vzgojiteljica. Celih 33 let je delovala v zavodu. Naj sprejme večno nlačilo pri Bogu!

d V rovu Kisovcu v Zagorju se je smrtno ponesrečil 18letni Roman Krznar. Padel je konju, ki vozi jamske vozičke, pod noge, konj je skočil in z nožnim udarcem pobil fanta, na kar je voziček vlekel fanta še nekaj časa naprej. Fant si je zlomil tilnik in bil takoj mrtev.

d Iz trebuha mu je vrela kri. V bolnišnici v Murski Soboti je izdihnil te dni

19letni mladenič Evgen Sever iz Puconec. Umrli je postal žrtev zločina. V noči na četrtek je obiskal Sevrovo hišo tat. Dasi je bilo že po polnoči, so ropot v hiši slišali. Oče in sin sta vstala. Ko je tat videl, da so ga zasačili, je vrغل plen na ramo in zbežal. Fant se je brez obotavljanja spustil za njim. Tat radi bremena, ki ga je nosil na rami, ni mogel teči, zato ga je kmalu do-

Med 7 prednostmi ena :

Velik kos

in vendar najčistejše, najžlahtnejše jedrnatilo milo. — Zraven tega priročno in tako izdatno, da je za rabo res najcenejše

Schichtovo Terpentinsko Milo

PO SVETU

hitel. Ko ga je hotel zgrabit, je vrgel tat plen (vrečo, v kateri je bilo 16 kokoši) proti njemu in je zdiral. Mladenč se je zopet zagnal za njim. Dohitel ga je. Ko je tat začutil za petami zasledovalca, se je naglo obrnil in mahnil proti fantu. Ta je začutil v trenutku bolečino, a ni odnehal. Na vsak način je hotel tatu ujeti. Oni se je branil in mahal z rokami. Hipoma je fanta obšla po vsem telesu slabost. Lotevala se ga je omedlevica. Šele sedaj je zapazil, kaj se je zgodilo. Iz trebuha mu je vrela kri. Tat ga je tako rekoč razparal. Zrezal mu je tudi dlani, med tem, ko ga je fant lovil. Sever se je zgrudil in obležal brez moči. Tat je zbežal, vendar so neko tatvine in umora osumljeno osebo že zaprl.

d Ko je šel kropit mrljica. Pretekli teden je dohitela žalostna smrt Antona Kavarija od Sv. Ane pri Trziču. Zvečer se je odpravil, kakor pripovedujejo, kropit mrljica, pa je bil še isti večer tudi sam na mrtvaškem odru. Na potu grede ga je podrl nek kolesar in mož je tako nesrečno padel, da je radi pretresenja možgan kmalu nastopila smrt, kot je ugotovil zdravniški pregled trupa.

d »Lisica« na dveh nogah je odnesla šolskemu upravitelju v Litiji g. Dragu Rostoharju vso kurjo družino. »Ta prava« — lisica namreč — včasih vsaj kosti pusti.

d Avto je ukradel neznan uzmovč šoferju Vladislavu Magdihu v Zagrebu. Zgodilo se je takole: Lepo oblečen gospod se je vsedel v avto in naročil šoferju, naj ga popelje na kolodvor Sava. Ko sta dospela na kolodvor, je neznan gospod šoferja prosil, naj mu zmenja stotak. Ker šofer ni imel dovolj drobiža, je šel v bližnjo prodajalno, zmenjat bankovec. Ko se je šofer vrnil, ni bilo več pred kolodvorom ne gospoda ne avtomobila.

d Tatovi so okradli trgovino g. Ivana Kamerna v Mozlju pri Kočevju za več desetisočev dinarjev.

d Sam si je vzel življenje v zagrebškem hotelu »Kovač« 43letni Franc Selban, trgovec iz Gornje vasi pri Škofji Loki.

d Grozodejstva albanskih divjakov. V črnogorsko Podgorico so došla poročila o strahovitem pokolju, ki so ga izvršili Albanci nad našimi dijaki. 12 dijakov-maturantov se je podalo v Berane, da polože tam zrelostni izpit, in so v ta namen prekoračili planino Tukor. Na osamljenem in zapuščenem kraju so jih iz zasede napadli Albanci ter s streli iz revolverjev težko ranili devet dijakov. Nato so Albanci ranjene še krvavo mučili in jih s koli pobili. Nato so napadalcii napisali na desko sledeče besede: »To je osveta iz leta 1912.« ter so desko položili na trupla.

d Brezplačni cenik pošlje vsakomur na zahtevo trdka Meinel in Herold, tovarna glasbil, gramofonov in harmonik, podružnica v Mariboru, št. 107 B.

d Sredstvo za barvanje rabljenih usnjatih predmetov. Do sedaj ni obstajalo nobeno pravo sredstvo za sveže prebarvanje obrabljenih usnjatih predmetov. Tako sredstvo pa končno obstoji, imenuje se »Vilbra«. V vsakem gospodinjstvu se dobe rabljeni, vendar še dobro ohranjeni barvni usnjati predmeti (damski čevlji, mape za spise, kovčegi, usnjate stolice i. dr.), ka-

Katoliška cerkev.

s Katoliški duhovnik — vseučiliški profesor. Kakor kažejo razni znaki, je sovražstvo merodajnih krogov Francije napram katoliški cerkvi v zadnjem času, če ne popolnoma prenehalo, pa vsaj zavzelo milejše oblike. Nedavno je bil namreč imenovan za vseučiliškega profesorja duhovnik H. Beuil, kar se je zdelo še pred par leti nemogoče. Tudi dejstvo, da je prejelo 136 sester raznih redov in dva duhovnika-kapucinarja od francoske vlade odlikovanja — kaže, da vlada napram katol. cerkvi v Franciji strpljivejša stališče.

Italija.

s Fašisti pišejo, da kolne, kdor po slovensko moli. Po šolski sv. maši v St. Petru na Krasu je g. župnik zmolil običajno molitev v slovenskem jeziku; otroci so pravilno odgovarjali, ker se učijo v cerkvi verouk v slovenskem jeziku. Učiteljem je šlo to na živce. V sindikalnem glasilu tržaških fašistov »Fiamma« čitamo tole opombo pod mastnim naslovom »Slovanski duhovnik«: »Mi ne moremo zahtevati od tega duhovnika, da bi bil italijanskih čuvstev, sram bi že moralo biti preklinjati v naši hiši v nekem divjaškem sem prinešenem jeziku, ki ga mi ne razumemo in ga tudi ne želimo razumeti. Če se ta duhovnik ne mara ukloniti italijanski volji, naj gre, kamor hoče, toda naj si zapomni, da je treba govoriti na italijanski zemlji italijanski, čeprav mu gre to na živce.« — Kdo je »prinešen« v St. Peter na Krasu, slovenski jezik ali dotični učitelji — še Mussoliniju ni znano.

s Verouk na srednjih šolah. Ministrski svet je sklenil, da se uvede na vse srednje šole po ena tedenska ura verouka. Ne bo pa pouk v tem predmetu obvezen, niti se ne bo izpraševal in redoval kot drugi svetni predmeti. Verouka ne bodo poučevali posebni za to stroko usposobljeni veroučiteli, ampak bo dotičnega veroučitelja imenoval kar voditelj srednje šole po dogovoru s škofijskim ordinariatom. Oprošeni bodo verouka vsi dijaki, za katere bodo starši pismeno prosili. Čudno poučevanje, ki mu bodo brez dvoma sledili — čudni uspehi.

terih nočemo več rabiti, ker so obledeli in dobili madeže. Take predmete z znano, dobro »Vilbra« barvo za usnje enostavno na novo prebarvamo in zopet imamo veselje z njimi.

d Urejena prebava in zdrava kri se doseže z dnevno uporabo pol čaše naravnih »Franz-Josef« grenčice. Strokovni zdravniki za motenja v prehrani hvalejo »Franz-Josef« vodo, ker pospešuje delovanje želodca in čreva, preprečuje oteklost jeter, zvišuje izločevanje žolca in sečnice, pozivlja izmenjava snovi in osvežuje kri. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Čehoslovaška.

s Obsodba dr. Tuka. Slovaški poslanec dr. Tuka je bil za veleizdajo in vohunstvo v prid Madjarski — kot pravi razsodba — po večtedenski sodnijski obravnavi obsojen na 15 let težke ječe, soobtoženec urednik Snaczký pa bo sedel 5 let. Marsikaj, česar je bil Tuka obdolžen, je ostalo nedokazano. Slovaška ljudska stranka in njen voditelj Hlinka pa smatrajo dr. Tuko za nedolžnega, ker se je boril za pravice slovaškega naroda in ga pri predstojajočih volitvah zopet kandidirajo za čehoslovaškega državnega poslanca. Zavoljo te obsodbe je slovaška ljudska stranka izstopila iz vlade.

Nemčija.

s Zunanji minister je nenadoma umrl. Berlin in vsa Nemčija globoko žalujeta. Nagloma, zadet od možganske kapi je umrl pretekli teden nemški zunanji minister dr. Stresemann. Bil je med najposobnejšimi sedaj živečimi nemškimi in tudi evropskimi državniki. Veliko je storil na raznih mednarodnih konferencah za ugled in podvig svoje države, pa tudi za utrditve evropskega in svetovnega miru. Nezapazno ostanejo gotovo tudi njegove izjave in zahvale za varstvo vseh narodnih manjšin.

Poljska.

s Katoliška Poljska in njena vlada. Po nekem katoliškem dunajskem tedniku posnemamo, da poljsko državo, ki se rada ponaša s svojim katolištvom, vlada sedaj 30 odstotkov ministrov protestantovske vere. Nekatoliki so razen ministrskega predsednika Switalskega tudi minister vojne Pilsudski (ki je pristopil l. 1900. v protestantsko vero), minister notranjih del, minister za promet, minister pošt in tudi minister prosvete. — Tako je vedno in povsod, kjer se uveljavlja katoliško mišljenje samo v domači hiši in med štirimi cerkvenimi stenami, namesto da bi nastopalo združeno v trdno vrsto tudi v javnem kulturnem in političnem življenju.

Španija.

s Visoka kazen radi protifašistovskega nastopa. Španski ministrski svet je neko veletvrdko v španski Barceloni obsodil na denarno kazen 25.000 pezeta (212.500 Din), ker je na neki poziv italijanske trgovske zbornice v Barceloni odgovorila, da neče stopiti s to trgovsko zbornico v nobene poslovne stike, dokler bo trajal v Italiji sedanjí fašistovski režim. Pred Mussolinijem imajo torej tudi na Španskem strah.

Palestina.

s Vzrok nemirov med židi in Arabci. Poročali smo že o tozadevnih krvavih spopadih v Palestini. Glavni tajnik palestinske vlade je po izvršeni preiskavi izjavil: »Arabci imajo prav. Oni vidijo, kako židje nakupujejo najboljšo zemljo, Arabce pa bodo končno potisnili v gorove. Arabci niso zadovoljni z ustvaritvijo židovske narodne domovine v Palestini« itd.

V vsako hišo »Domoljuba«!

PO DOMOVINI

Fran Wernig:

Dolenjska pota.

Vedno sem dejal, posebno kadar me je prevzelo hrepenenje po Štajerski in Koroški, da domačnost in Slovenija segata na Dolenjskem do — Trebnjega. V tej domnevi me je podkrepilo tudi današnje potovanje.

V Mirno potujem, na gospodarsko zborovanje. Videl sem pokrajino že na kolesu, zato se peljem danes z vlakom. Opazujem potnike, kmečke in gosposke, in vsem se pozna večje ali manjše blagostanje in imovitost doline. Ni one vinljarske revščine in nestalnosti, ki jo vidimo mestoma pod Gorjanci. A pokrajina sama, da si ne morete misliti lepše!

Dolenjska je to, v najlepšem smislu besede: zelene livade, temne gozdne parcele, vmes romantični holmi in griči s srednjeveškimi gradovi. Po mirni dolini pa se med vrstami vrb vije živahen potok, ki žene stare mlina na orjaškovelika kolesa. Dih Zolajevih povesti leži nad dolino. In sredi doline — Mirna.

Toži mi gospod župnik radi razpadlega župnišča, ki se nahaja v stanju, ki v resnici ni v čest sicer tako mični, imoviti vasi: gospod kaplan, izborna ekonom, se zagriže v neki gospodarski problem ter mi drži o njem dovršeno predavanje.

In nadačujem potovanje po solnčni zeleni Dolenjski ter se ustavim na prvi prihodnji postaji, št. Rupert-Rakovnik. Diven razgled po široki, valoviti planoti — tja do Zidanega mosta. Lepe, skoraj gorenjsko urejene vasi, po hribih bele svetle cerkve in ob cestah in razpotjih samotna znamenja. Tu pa tam v tišini smrekovih gozdov sivi stolp kapelice.

Na grad Rakovnik, k grofu Barbotu prihajam. Kot otok sredi dolenjskih malih kmetij se mi dozdeva grofovo posestvo z razsežnimi njivami, travniki in pašniki in velikimi gospodarskimi poslopi.

Skozi grajske dveri prihajam. Živahno rezgovanje konj najavlja moj prihod. V pisarni s starodavnim nemškim napisom, star upravnik — Dolenjce in pomočnik. »Kje je gospod grof?« negotovo in skoraj boječe vprašam. »Na drugem

konec gradu,« je počasi in po dolgem molku podaril oskrbnik. Po hodnikih praznosta in znaki minulega sijaja — — —

Ljubeznost se razgovarja grof v lepi slovenščini z nekim delavcem. Prijazno in povsem domače pozdravi tudi mene, osobito ko napeljem razgovor na preteklost. Kramljava o vsem mogočem, in mi pripoveduje gospod grof, da je bil nekaj kmetijski referent nekdanjega kranjskega deželnega odbora, da je odločeval o vseh kranjskih ustanovah, kmetijskih šolah in o strokovnem osebju na Kranjskem. In znane osebe iz polpretekle dobe stopajo pred moje oči. Mogoče v nekoliko drugi luči, kakor jih riše naša zgodovina. Vedno večji in častitljivejši postaja ta fini stari gospod pred menoj. In rekel sem mu, naj svoje spomine z ozirom na našo zgodovino opiše, da ne zapade pozabljenju!

Vnelo in z vsem srcem je stari grof še pri kmetiji. Pa me pelje v svoje hleve s prvovrstno montafonsko živino, v temne kašče z različnim, zlahkimi izbranim žitnim semenjem, v šupo za kmetijske stroje, ki rjavijo in propadajo — — — in toži mi grof, da ga tako zelo ovira agrarna reforma in nejasnost glede zemlje pri vzdrževanju posestva in pri vpeljavi novih boljših načinov gospodarjenja. In skoraj mi je žal lepega, nekdanjega posestva in starega dobrega moža!

Sic transit... tako minljiva je tudi veličina življenja!

Orlovskim družinam.

(iz Slovenske krajine.)

Ponovno Vas prosimo, predragi bratje in sestre, pridno razprodajte naše — Vam poslane srečke. Nasprotniki so našo Krajino ponovno nazvali za Sibirijo in Macedonijo in nasproti nam ne kažejo nič prijaznejšega lica, kakor so ga nam kazali naši tisočletni tlačilci. Delajo pa ti nasprotniki na vse pretege na to, da bi razširili po naših vaseh svojo organizacijo, ki je pa naša mladina ne mara in čaka od Vas, predragi bratje in sestre, da ji boste priskočili na pomoč in skupno naskočili sovražnika in ga izgnali iz naše Krajine. Preje pa rabimo trdnjavo in zato smo Vam poslali srečke, da si z Vašo pomočjo postavimo sedaj ob 10-letnici naše svobode lastno streho. Bratje in sestre! Če Vam je tudi za nas brate in sestre v Slovenski krajini, potem prav kmalu razprodajte vse srečke in nam pošljite čimprej odgovarjajoči znesek. Ne bodite otopelih srč! Pokažite,

Švedski vremenoslovci nam prorokujejo več zaporednih ostrih zim.

Cena srebra pada na mednarodnih trgih. Vzrok: se ga več pridobi in manj porabi.

Z letalom na raketni pogon se je pogljal v zrak in po par minutah zopet srečno pristal Fritz Opel v nemškem Frankfurtu.

Nov, popolnoma srebrni denar bo izdala Madjarska.

Štiri ulice hiš je popolnoma uničil požar v grškem Solunu.

Kino in štiri velike palače so zgorele v romunskem Jassyju.

Vse med vojno zaplenjeno imetje nemških državljanov v Kanadi bo ta sedaj vrnila prizadetim. Okrog devet milijard dolarjev.

22 milijonov prebivalcev ima Španjka, od teh je le 30 tisoč nekatoličanov.

201.513 Židov je sedaj na Dunaju.

Tri milijarde bodo žrtvovali Francozi za nove trdnjave na nemški meji.

Zopet pišejo o nameravanem sporazumu med Vatikanom in ruskimi sovjeti. Bo težko kaj.

Poslabšali so se prijateljski odnošaji med Bolgarijo in Italijo.

da ljubite brate in sestre tudi v »Sibiriji! Usmilite se nas! Bog živi! — Odbora orlov, družine in Krogu pri M. Soboti.

Sadna razstava.

(Sadni ogled.)

V nedeljo dne 13. oktobra 1929 se bo vršila sreska sadna razstava, združena z razstavo zelenjave v gospodinjstvu na Gorjah pri Bledu. Razstava se bo vršila v društvenem Gorjanskem domu. Razstava bo trajala samo en dan (od jutraj do večera). — Kmetovalci! Obiščite to velekoristno prireditev, ne zamudite prilike, da se v podrobnem seznanite z najboljšimi sortami domačega sadja. Ob priliki razstave se bodo vršila strokovna predavanja naših domačih pomolgov. Ugodne zveze z vlaki in avtobusi! Dana bo tudi prilika za interresen dom da si nakupijo po primernih ceni lepo namizno sadje ki bo strgo sortirano.

n Gledališki odsek Kat. prosvetn. društva v Skofiji leki priredi v nedeljo, dne 13. oktobra 1929 Finžgarjevo narodno igro »Divji kovec. Vsi prijatelji iskreno vabljeni!

Sadna razstava v Skocijani pri Mokronogu.

Podružnica sadjarskega društva je priredila od 22. do 29. septembra 1929 lepo uspešno prvo sadjarsko razstavo. 30 sadjarjev je razstavilo prav krasno sadje v številnih sortah. Največ je bilo kanadsk, voščenk, zlatih parmen in carjevičev. Krasno sadje v 14 sortah je razstavila graščina Klevež. Karlovček iz Šmarjete je razstavil več zabojčkov z lepo vložnim sadjem. Na razstavi so bili tudi prav lepi sadni izdelki, ki so pokazali, da so tudi k nam prodrli razni načini vkuhanja. Podružnica sadjarskega društva je razstavila tudi svojo novo Holderjevo drevesno škropilnico, ki si jo je nabavila s podporo oblastnega odbora.

Največ obiskovalcev je bilo obe nedelji. Dne 29. septembra je imel predavanje o sadnih sortah in sadni trgovini v razstavnem prostoru g. inž. Jos. Škubic, oblastni sadjarski strokovnjak. Po njegovem zanimivem predavanju se je določil sadni izbor za Skocijan in okolico, kanadka, vošenka, Baumanova reneta; za nižje lege še Boskoop in boborec. Ta sadni izbor se razstavi v šoli, sadjarjem pa se ga toplo priporoča. Sadjarji zapomnite si besede predavateljeve! Zavijajmo rokave in na delo. Uspehi se bodo pokazali kmalu in plačilo ne bo izostalo. — Vodstvo sadjarske podružnice se prav lepo zahvaljuje vsem, posebno še razstavljalcem, ki so pripomogli, da je sadna razstava tako lepo uspeša.

Naši bratje na Westfalskem.

Slovensko društvo sv. Barbare v Gladbecku je praznovalo 22. septembra 20 letnico svojega obstoja. Slovesnost je potekla zelo lepo ob številni udeležbi naših rojakov. Zanimivo je, kar piše »Gladbecker Zeitung« z dne 28. septembra o tej slovesnosti. Ob 9 so se zbrala slovenska stanovaška društva iz celega Porenja. Sprejem, ki se je vršil v Rokodelskem domu, je bil v resnici priročen. Ob 11 je 25 društev s svojimi zastavami in z dvema godbama na čelu korakalo k slovesni službi božji. Sv. mašo je daroval župnik Tappe, ki je pred 20 leti kot kaplan ustanovil slovensko društvo. Slavnostni govor je imel duhovni svetnik Tensundern. Na prižnici je prebral govornik pismo ljubljanskega škofa dr. Jegliča. Popoldne ob 3 je bilo slavnostno zborovanje v Rokodelskem domu, katerega so se udeležili tudi številni meščani, kateri so imeli priliko obiskati lepo slovensko deželo. Pozdravni govor, katerega je imel g. duh. svetnik Tensundern, je bil sprejet z velikanskim odobravanjem. Godbene točke, skupno petje in pa pevski nastop slovenskega pevskega zbora ter čudovite lepe plesne točke, katere so proizvajale dekleta okrašene s slovenskimi trobojnicami, so doživele veliko priznanje. Gosp. svetnik Kulán, ki se je pravkar vrnil iz domovine, je prinesel tople pozdrave. Vsa slovesnost je potekla zelo lepo in je napravila na vse navzoče najlepši vtis.

Kmetijska razstava.

(Novo mesto.)

Kakor smo že poročali, se vrši dne 12., 13. in 14. oktobra 1929 na kmetijski šoli na Grmu kmetijska razstava. Na razstavi bodo zastopani sledeči oddelki:

1. Poljski pridelki — žito, trgovinsko bilje, stročnice, okopavine (krompir, pesa itd.) in vrtni pridelki (zelje, ohrovt, paprika itd.)

Drobne novice.

Nad štiri milijone dinarjev škode je napravil mraz v pretekli zimi praškim nasadom.

Več kot osem milijonov glav govedí je na Češkoslovaškem.

498.700 avtomobilov so napravili letošnjega avgusta v Ameriki.

Radi ponarejanja frankov svoj čas obsojenega princa Windischgrätza so Madjari pomilostili. Hoče zopet politizirati.

»Corriere d'Italia«, glasilo italijanskih narodnih katolikov, je na pritisk fašizma prenehalo izhajati.

Vse nedelje in praznike so odpravili ruski boljševiki.

Bivši avstrijski nadvojvoda Franc Jož se je mudil nedavno tri dni kot gost na romunskem dvoru v Bukarešti.

30 let ječe radi puntarstva je dobil te dni bivši Mussolinijev tajnik Cesare Rossi.

Potres je uničil 25 hiš v bližini turškega Trapezunta.

Železniške in avtobusne družbe na Angleškem si v bodoče ne bodo konkurirale.

II. Sadjarski in vinogradniški pridelki — sveže in predelano sadje, konzerve, sadjevec itd., sveže pridelano grozdje (vino, žganje itd.); pri sadjarstvu bo zastopan tudi vzorni oddelek za sadjarstvo.

III. V posebnem oddelku bodo zastopane vrtnice in sobne cvetlice. V nadaljnjem oddelku pa razno orodje in stroji. Poseben oddelek pa bo tudi sadni semenj. Slavnostni otvorilni razstavi bo 12. oktobra t. l. ob pol 11 dopoldne. Razstava bo odprta od 9 do 18. Vstop bo prost.

Pokojnemu gospodu. (Sela pri Kamniku.)

Pred petimi meseci so se radostno zabivali naši zvonovi, saj so klicali vso župnijo k sprejemu in pozdravu novega gospoda župnika. — Nebo je rosilo, toda kljub temu smo se zbrali ob vznožju Selskega griča — hrepence in hvaležno smo pozdravili preč. gosp. Sušnika. Med nami je stal v cerkev sv. Neže, kjer smo združeni tako iskreno prosili pomoči in blagoslova.

Hiteli so dnevi. Preč. gospod se je vživljal v naše duše, umeval nas in mi njega. Stremel je za tem, da pomaga župljanom, snoval je načrte, iskal nasvetov in uspelo bi bilo z božjo Pomočjo, da se niso oglasili ravno po petih mesecih, 22. septembra zopet zvonovi — ne v pozdrav, a slovo so zvonili! Srca so bila polna globoke boli, ko smo spremljali pokojnega gospoda do Podhruške, odkoder so ga odpeljali na njegovo domače pokopališče.

Tolalilen za nas je bil le pogled na veličasten pogrebni sprevod; nad 30 njegovih sobratov in velika množica pogrebecev nam govori v mnogi molitvi, ki se dviga za blagega pokojnika k božji Pravičnosti.

Naj mu Bog nakloni večno Srečo!

Pošteno branje.

Prihaja jesen, dolgi večeri, hladno vreme, topla peč. S hrano ste se oskrbeli, z drvmi ste obloženi, kaj pa z drugimi rečmi? Z branjem na primer.

Tega nam že ni treba več pojasnjevati, kako potrebna je splošna izobrazba za vse naše ljudi. To veste, vemo vsi! In vendar moramo reči, da ljudje hodijo dostikrat le mimo dobrih stvari, da se le bežno ozirajo na vse tisto ogromno bogastvo duševnih dobrin.

Mi katoličani smo pod enim duhovnim poglavarjem zbrana armada, vsi z lepim ciljem, z istimi željami: kako bi svojo življenjsko pot uravnali v smeri Večne poti. Tam je naš zadnji cilj, temu primerno bodi usmerjeno vse naše ravnanje, naše prizadevanje.

Branje je vsakemu človeku potrebna reč. Koristi pa človeku le pošteno branje. Ta nauk ni veljaven le za en dan, za eno leto, ta nauk nas spremlja vse dni življenja. Iz njega ven tudi sledi: kakršno branje bereš, takšen si, takšen boš, takšen bo tvoj konec.

Pred desetletji smo si katoličani na Slovenskem ustvarili svoj tisk. Imamo celo vrsto lepih knjig, ki jih našim ljudem z vso močjo priporočamo, ki jih naše ljudstvo lahko s pridom bere. Mimo knjig imamo še celo vrsto dobrih, poštenih katoliških časopisov. Te knjige, ti časopisi so naš najdragocenejši duhovni zaklad, naše največje bogastvo.

Za vernega katoličana, za zvestega in zavednega Slovenca je le pošteno branje. Umazani šund, svobodomiselni tisk naj utone v svoji lastni mlakuži. Naši ljudje ga ne smejo podpirati, zakaj s tem uničujejo sebe, svoj katoliški tisk, ki ga je naše ljud-

stvo s trudom in z mnogimi stroški spravilo na današnje stopnjo.

Zato je treba znova in znova poudarjati potrebo našega dobrega katoliškega branja. Vsi in vsak naj si prizadeva, to branje širiti med ljudi in mu s tem utrditi položaj. Korist je dvojna: naš tisk se moralno in materialno podpre, ljudje pa se ob njega sili in vsestranosti izobražujejo.

Radio.

Vaak delavnik: 12.30: Reproducirana glasba. — 13.00 Casovna napoved, borza, reproducirana glasba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.00 Koncerti Radio-orkestra.

Ceritek, 10. okt. 19.00 Iz življenja mravej. — 19.30 Tedenski pregled domačih in tujih krajev. — 20.00 III. ciklus narodnih pesmi (hrvatskih in slovenskih) v priredbi Jos. Pavčiča poje gđ. Golobova. — 21. Koncert Radio-orkestra. — 22. Casovna napoved in poročila. — 22.15 Lahka glasba.

Petek, 11. okt.: 19.00 Gospodinjina ura. — 19.30 Italijanska. — 20. Jesen prihaja: petje, recitacije in glasba. — 22. Casovna napoved in poročila.

Sobota, 12. okt.: 19.00 Napoleonovi nameni z Ilirijo — predavanje. — 19.30 Rodbinski večer — vzgojno predavanje. — 20. Napoleonova proslava — prenos iz Uniona. — 22. Casovna napoved in poročila. — 22.15 Koncert Radio-orkestra.

Nedeja, 13. okt.: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.30 Religiozno predavanje. — 11. Slovesno odkritje Napoleónovega spomenika — prenos. — Koncert Radio-orkestra. — 15.00 O vinogradništvu. — 15.30 Reproducirana glasba. — 16.00 Ogrine: »Kje je meja?« (el. nar. gled.). — 16.45 Od motike do pluga — predavanje. — 17.15 Koncert Radio-orkestra. — Vmes igra na harmoniko L. Kucier, zntagovalac mladinskih harmonikarjev na ljublj. veselejšnu. — 20. Prenos iz Zagreba. — 22. Casovna napoved in poročila. — 22.15 Lahka glasba.

Ponedeljek, 14. okt.: Smernice za konstruiranje moderne radio-aparata. — 19. Zdravstvena ura. — 19.30 Srbohrvaščina. — 20. Uverturni večer, izvaja Radio-orkester. Uvodno besedo govori dr. A. Dolinar. — Casovna napoved in poročila.

Torek, 15. oktobra: 19. Ob 400-letnici prvega poraza Turkov pri Dunaju — predavanje. — 19.30 Rusčina. — 20.00 Klavirski večer ge. Poženelove. — 21. Koncert Radio-orkestra. — 22. Casovna napoved in poročila. — 22.15 Lahka glasba.

Sreda, 16. okt.: Goldanski program odpade. — 16.30 Otroški kotiček. — 17.00 Koncert Radio-orkestra. — 19.00 Uprava in gospodarstvo v Iliriji — zgod. pr. — 19.30 Francosčina. — 20. Prenos iz Praga. — 22. Casovna napoved in poročila.

Nove knjige.

Jagaje božje. Dvanajst govorov o daritvi sv. maše. Govoril dr. Miha Opeka. Je to sedemnajsta knjiga Opekovih govorov. Obsega dvanajst pridig, ki obravnavajo daritev sv. maše. Sv. maša je središče kršč. bogoslužja ter izvor največjih milosti in obilnega blagoslova božjega. Mi, ki smo le preveč navezani na vsakdanjo zunanost ter le preveč zaupamo samo lastnim močem, smo silno potrebni temeljitega nauka o sv. maši in njenem blagoslovu. Dr. Opeka nam to razlaga poljudno in jasno, v silno lepem jeziku in blestečem slogu. Zato branje njegovih govorov ni dolgočasno niti utrudljivo, niso samo za hladen razum, temveč dajejo tudi srcu dovolj tiste božje toplote, ki pripravlja našo dušo za sprejem milosti. Knjiga stane 18 Din, po pošti 1.50 Din več. Dobiva se v Prodajalni K. T. D. preje Ničman, Ljubljana, poleg Jugoslovanske tiskarne.

Naše zdravje. Spisal dr. I. Pirc. 3. zvezek knjižnice Podmladka Rdečega križa. Drobna knjižica na 52 straneh obravnava, kako si moramo varovati zdravje. Ko na kratko obrazloži ustroj našega telesa, se peča z najbolj navadnimi nalezljivimi boleznimi in z obrambo proti njim, nato pa obravnava obleko, telesno vzgojo, usta in zobe, alkohol in tobak. Stane 3.50 Din. Dobi se v vseh knjigarnah.

Izseljencem na pot. Nekaj poučnih besed našim izseljencem pri odhodu iz domovine. Napisal p. Kazimir Zakrajšek. Pisatelj, ki je sam dolgo časa živel med izseljenci, temeljito in z izredno živo besedo obravnava žalostne razmere večine naših rojakov v tujini. Zlasti kaže na štiri velike sovražnike našega človeka, ki ga največkrat docela ugonobe: pijača, vlačuge, brezverstvo, slaba društva in slabo časopisje. Knjižica na to daje praktična navodila tistim, ki se že morajo izseliti, da jih kolikor mogoče obvarujejo denarne in dušne škode. Knjižica broječa 26 strani se dobi pri Družbi sv. Rafaela v Ljubljani, Miklošičeva c. 24.

Najbolj varna naložba denarja

Račun pošt. hran.
Ljubljana št. 10.680

Kranjska hranilnica Ljubljana

aprelema vloge na knjižice in na tekoči račun ter nudi

najvišje obrestovanje

Dovoljuje kredite proti vknjižbi na prvem mestu v tekočem računu in proti amortizaciji, daje menična posojila, izdaja garancije, izvršuje vse kontokorentne posle.

Za vlogo tamči Ljubljanska oblast z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Zagorski zvonovi (Reinmichl). Na Sinaj (dr. M. Slavič). Lepa »Domoljubova« povest »Zagorski zvonovi« je izšla v knjigi kot 32. zvezek Ljudske knjižnice. Povest naši čitatelji poznajo in ne bomo o njej govorili še posebej. Drugi del knjige obsega dr. Slavičev popis »Na Sinaj«, kjer nam zanimivo popisuje svetopisemske kraje, kjer so hodili Izraelci iz Egipta v Palestino.

Dr. Fr. Debevec:

O jetiki.

Opišimo sedaj prvo skupino jetičnih obolenj, to je ona, ki nastajajo v milejših oblikah takoj po prvem okuženju. Redko se le-to prvo okuženje dogaja pri odraslih ljudeh. V naših krajih in razmerah bi se našel le tu in tam nekje v oddaljenem, samotnem kraju poedinec, ki bi do svojih poznejših let ne prišel med bolne ljudi ter se na ta ali podoben način okužil po jetiki. Mirne duše lahko rečemo, do 15. leta je velika večina izmed nas že bila prvič inficirana ali okužena. Klice, ki so prvič prišle v mlado telo, najdejo v njem prav deviške razmere: telo, telesne celice se odslej morajo privaditi na nove, neprijateljske odnose, ki so jih povzročile kužne jetične klice. Brž je treba postaviti, zbrati kemično vojsko, ki se bo v telesu borila proti nevarnim bolezenskim kalem. Pa ne samo kemične snovi, tudi cele skupine raznovrstnih celic posežejo v to borbo.

Navadno se prvo okuženje dogodi v

pljučih. Okoli mesta, kjer jetična kal obtiči, se napravi malo vnetje: Ondotne žilice so razširjene, v razširjenih krvnih cevčicah pa neprestano kroži in se pretaka kri, podobno kakor hite polni vlaki ob pravi mobilizaciji. Vneto mesto je polno krvi in telesnega soka, belih krvnih teles in drugih celic. V ugodnem slučaju ta prva stopnja jetičnega okuženja poneha, kri, razne celice se porazgube, preostala je kvečjemu še žuljasta tkanina, ki je obolelo mesto prerastla.

Skoro vselej in istočasno z okuženim vnetim mestom v pljučih, povzročenim po prvem okuženju, obole in otečejo sosedne žleze ob vhodu v pljuča, tako zvane bezgavke. Tuberkuloza teh žlez je prav pogost bolezenski izvid, predvsem pri mladini. Toda, če tipijemo po bolnih bezgavkah pri odraslih ljudeh, jih prav čestokrat najdemo (na vratu, pod pazduhami itd.) tudi pri njih. Samo navadno niso tedaj debele in boleče, temveč drobne in trde.

Kaj pomenijo te bezgavke? One so nekakšne zatvornice, nekakšna sita, nastavljena v mezgovnice. Le-te pa so žilice, po katerih telesni sok od telesnih celic prihaja in se pretaka v kri. V sitih — bezgavkah — zastajajo po raznih kotih naplavljeni škodljivi snovi, zlasti te ali one kužne kali.

Telo otroka še ni preizkušeno v pobijanju takšnih bolezenskih povzročiteljev. Bilo je še premalo v borbi z njimi, saj še ni bilo vobče okuženo dotlej, ko smemo govoriti: prvo okuženje ali infekcija. Razne prvokratne okužitve dečjega telesca

bodo brž izzvale vnetja limfnih žilic (mezgovnic, sokrvičnih žilic) ter bezgavk, v katera in skozi katera se zlivajo vse te drobne in debelejšje žilice. Kakor grabljice pred zatvornicami mlina ali žage, tako pobirajo kužno nesnansko bezgavke s svojimi mezgovnicami, pa so potem same žrtve svojega poklica. Njih vnetja so vir za ustvarjanje raznovrstnih, v prvi vrsti kemičnih snovi — protistrupov, ki naj bi omejili ali sploh odstranili vse kužne izvire in njih učinke.

Vsled takšnega vnetja so bezgavke dalje časa debele, zatekle. Po prvem jetičnem okuženju v pljučih otečejo najbližje žleze, ležeče ob in okoli vhoda v pljuča. Nastala je neke vrste skrita tuberkuloza pri otroku, saj se prvo okuženje dogaja večinoma v mladih letih. To početno, malo obsežno obolenje se rado predstavlja ljudem kot žlezna jetika otrok. Posebno tedaj, kadar se okuži bezgavka za bezgavko, sprva ob eni pljučni lini, nato ob drugi, kasneje v sosesčini (na vratu, pod pazduhami, v trebušni votlini itd.), takrat brez

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

44 RAZNO

Umetni bombaž. Nedavno je dospel v New York angleški kemist dr. C. J. Thornton, ki je na otoku Guiana izsledil nove vrste vlakna za pridelovanje umetne bombaževine. To rastlino bo treba kemičnim potom pretvoriti, da bo njeno vlakno uporabljivo. Tako pridelani umetni bombaž bo po zahtevi dr. Thorntona boljši in cenejši od naravnega. Neka družba je že kupila v ta namen 70.000 akrov zemljišča v Floridi.

Zgodovinska miza prodana. Starinarska trdka Duveen Brothers v New Yorku je nedavno kupila od nekega trgovca v Parizu zgodovinsko pisalno mizo, pri kateri je sedel in se posvetoval pokojni Napoleon s svojimi maršali. Cena te mize je znašala nad 100.000 Din.

Petletne žene in vdove. V Indiji je po zadnjem ljudskem štetju 12 milijonov poročenih žen pod 15. letom svoje starosti, 300 tisoč žen je starih pet let. To so po naših pojmihi še pravi otroci, pa so mnoge teh deklic že matere. V In-

Cirkuški otrok

Kaj je pisala? Pozneje ni vedela več — toda bil je izredno jasen opis vseh dni in ur strašnega sklepa, ki ga je bila napravila. Zdelo se ji je kakor da piše o njeni lepoti in vzgoji, zdaj o njeni ljubavni zgodbi, trala za svojo. Le ob sklepu je bila neskončna bol, prodrlo je na dan pri poslovnih besedah, ka-žočih ji prepad, ki naj ju odsle loči za vedno. Niti trenutek ji ni prišlo na um, da bi smatrala njegovo besedo tudi zdaj še za obvezno.

»Kakor umirajoča se poslovljam od tebe, kakor umirajoča, ki niti ne sme več vpraševati, če je še čaka rešitev. Kurt, jaz ne bi smela več seči po roki, ki bi mi jo mogoče ti ponudil v pomoč. O, ko bi bil ti blizu, bi bil morda našel kak izhod iz tega strašnega prepada! Tako pa sem videla le v tem svojo dolžnost. Naj mi bo ta žrtev, ki jo darujem, za pokoro, če nisem prav ravnala. Ne morem drugače. Zbogom, Kurt!«

Pero ji je padlo iz roke in glava se ji je povisala kakor v težki omami.

»Mati, mati! Ali je to bila tvoja volja?« je glasno zaklicala in ulil se ji je potok solz. »Ali si kljub temu hotela to? Ali moram biti popolna očetova last? ... O, saj sem se mu zapisala s svojo srčno krvjo! Zdaj pridi in blagoslovi svojega otroka!«

V srce ji je kanila kaplja tolažbe, zavel je vanj dihal blagoslova, ki je združen z vsako nesebično žrtvijo, in miru, ki sledi vsakemu dejanju čiste in blage volje.

V takem tihem in mirnem položaju je ostala Nora

prav dotlej, da se je prikradel v sobo sivi jutranji svit in da so jo slednjič poklicali k očetu.

Pred njo je ležalo pismo. Kaj naj ga pošlje? Glava ji je bila pusta; ničesar se ni mogla dobro spominjati. Pri zadnjem Kurtovem obisku sta bila oba za trdno sklenila, da ne bosta več kršila prepovedi in da bosta zdaj mirno preživela preizkusno dobo; zato si nista bila dala tedaj nikakih naslovov in misel, da bi pismo prišlo v tuje roke, je bila zanjo strašna.

»Pošljem ga materi, da ga ona odpravi dalje ... Naj ga vidi. Saj je to edino, kar je hotela od mene,« je trpko pristavila.

XVI.

Landolfo je hitreje dosegel svoj cilj nego je mislil. Bila je le njegova tajnost, da je bil naslikal ravnateljve zapletljaje v zadnji brzovjavi hujše nego so bile v resnici, da bi ga podkrepil v njegovem sklepu nasproti Nori. Zato njegovo razburjenje ni bilo baš hlinjeno, ko je videl, kako je stvar postajala nevarna. Vendar pa njegova vest ni bila tako nežna, da bi se takoj zopet ne pomirila, ko je videl, kako je bila njegova spretna poteza srečno privedla do cilja.

Da more edino Norin nastop rešiti ravnatelja, to je bilo njegovo odkrito prepričanje in da je najugodnejše sredstvo tudi za njegov zasebni načrt, prav tako.

Po nekaj letih se bo ponosna ljubica že privadila temu,« je mislil in že je videl samega sebe kot zeta slavnega Karstena na čelu najodličnejše družbe umetnih jahačev.

Nora je še čuvala ob bolniški postelji, ko so že krožili po najbolj razširjenih časopisih mali pikantni članki, katere je seveda pisal Landolf; s po-

težav tipamo grahaste groglice, včasih pa cele orehaste kepe pod kožo na gotovih delih telesne površine, zdaj boleče, zdaj neboleče.

(Dalje prihodnjic.)

Krasno posestvo

PRODAM iz proste roke posestvo 65 oralov prvovredne, rodovitne zemlje; je arondirano ali vse v enem kosu. Redi se lahko 20 glav živine z mrvo, brez slame, 12 oralov njiv, 28 oralov travnikov in 25 oralov gozda skupaj. Gozd je gosto zaraščen z hrastom in borom, največ pa smrekov in sem imel najpoužijeno 300.000 Din. Posestvo je v Sav. dolini med Zalcem in Celjem, na ravni, varno pred vsako vodo. Krma vsa sladka. Lastna pot. Dobre pitne vode ne manjka. Na posestvu ni vključil dogov, ne previjka in je prosto vseh bremen. Do šole, cerkve in žel. postaje pol ure, do Celja 1 uro, do okr. ceste 15 minut. Avtomobil vozi lahko do hiše. Na posestvu imam 14 krav in par konj. Poslopje v najboljšem stanju, z opako krito, vse strehe nove. Kozolec dvojnati, dolg 24 m; kozolec-samec dolg 22 m, živinaki hlev za 24 glav, svinjski hlev dolg, obokan, za 20 prašičev s kuhinjo. Hiša ima 9 spal. sob in 2 kuhinji. Poljedelski stroji na posestvu. Hmelja 6000, hmel. sušilnica, sadni mlin, vsi stroji na gpele vse nove, več voz, kmet. orodje itd. Sadne pijače se pridelajo 40 polovnjakov. Lepi dohodki od mlekarstva, perutninarstva in sadjarstva — Kupci, ki imate veselje do vzorno urejenega posestva, si ogledite posestvo takoj. Cena za vse skupaj 850.000 Din. Plačuje se lahko v večletnih obrokih. Prodajam tudi samo 40–50 oralov z vsemi poslopji in inventarjem. Prodajam radi druž. razmer. Če ne bom prodal, oddam v najem celo posestvo ali polovico. Na pismena vprašanja ne dajem pojasnil.

INTIHAR JANEZ, Gorica 27, pošta Celje.

»Glej, glej, kako tvoj sin spretno obira pečeno koruzo raz štorž.«

»Kaj ne bo, saj je vajen, ker pri godbi igra flavto.«

Radovan Hrastov:

Listki iz Prage.

VII.

Se o praškem Stadionu naj vam katero povem. In o nastopu Orlov v njem.

Za mestom nekje se nahaja. Za porastlim gričem, za Hradčani. Tja gor smo se vozili ali hodili tiste dni. Že ko je nastopila mladež vseh vrst in z vse širne zemlje češke, sem bil tam priča veselja mladine in tistih, ki so gledali in naučili in se zanj bali in skrbeli.

Težko je pisati o takšnih stvareh. Gre mimo vsa bežna podoba, vtisne se vam v spomin in za vekomaj ne bo šla iz spomina, — toda tisto podobo naslikati še drugim tako verno in čisto in lepo, kakor je vam samim ostala pred očmi, to ni lahko! Zato niti poskušal ne bom. Povem le, da tistih pisanih tisočev, ki so v modrem in rdečem in belem valovili na ogromnem prostoru in mladi, nikdar nikoli pozabil ne bom.

Mladina naša, upanje naše, vse naše veselje in bodočnost! Kdo je ne bi bil vesel? Ko pride iz vse dežele v tisočih in vsa razigrana in ponosna v Prago in tamkaj polkaže vse to, kar se je pri Orih naučila... V telovadnicah in drugde.

Ko so naraščalniki in mladič dotelovadili vse točke, so v trumi odkorakali skozi Stadion in pred glavno tribuno, kjer jih je cel čas nastopa motril njih oče in poglavar države: Tomaž G. Masaryk, predsednik češkoslovaške republike. Zašumelo je tedaj zdolaj pred tribuno, zavalovilo je v trumi, ko en sam klic je odjeknilo in vriskalo skozi zrak.

»Zdar Buh, tatiček!«

»Zdar Buh, tatiček!«

Tatiček pa se je smehljaj, mahal s klobukom in pozdravljaj svoje verne in najmlajše državljane.

Ta slika mi največkrat lebdi pred očmi, ko se spominjam Prage in njenih slovesnih orlovskih dni. Tisto resnično vdano, iz otroške preprostosti razživetno razpoloženje mladih Orličev in Orličev pred svojim državnim poglavarjem. In obraz, poteze, nasmehe, vedenje češkega državnega poglavarja, velikega državnika Masaryka. V sosedni loži sem bil poleg njega, vsak gib, vsak nasmehe, vsako potego njegovo sem opazoval in občudoval znova in

znova. Vsa okolica, ki je bila poleg njega še navzoča v loži, je z njim vred živela, veselo razpoložena in navdušena. Še meni so se zalesketale oči....

Saj rastemo, saj korajžno spemo v daljo pred seboj! Dvajsetletna pot je za nami, še dalje bres konca gremo... Praga je dala nove moči, novih sil, novega razmaha. Orlovstvo je stopilo na vroča praška tla, pred samega predsednika države, resničnega očeta češke domovine ter ga pozdravilo iz tisoč grl na ves glas:

»Zdar Böh, tatiček! Bog živi oče!«

V teh besedah, v tem pozdravu ni le pozdrav je tudi klic in ugotovitev:

Mi smo tu! Vsak dan več! In gremo naprej, naprej...!

Likovič Joža:

V kraljestvu sv. Treh kraljev.

Zemlja še vedno diši. Vsa je zlata, rožno pisana in obdarovana z jesenskimi sadeži. Drobne verice se sladkajo z lešniki, čebulice se prašijo po ajdi, mi pa poberkujemo pod polnimi hruškami. Po razorih se smejejo belorumene buče, solnčnice se obupno ozirajo za solncem, ki zmagonosno hiti preko Ljubljanskega vrha. V eter pihlja preko Kurena in maje srbrno brado sv. Miklavža. Barje se drami, nežne meglice se pletejo okoli Zalostne gore, Ljubljana se vije kakor svetla senca preko molčelih tal... Jesenski dan je lep. Lica oblakov se svetijo, neko se sklanja v brezmadežni lepoti, sonce je belo in čisto, kakor da se je pravkar zakotalilo iz božjega naročja v veličastni vseмир...

Zjutraj smo se sešli na Vrhniki. Gospod ravnatelj iz Menešije, ki se je ta dan

seбно vremo se je bavilo z njo čenčavo časopisje prestolice, kjer je imela nastopiti. Zdaj je pisalo o njeni lepoti in vzgoji, zdaj o njeni ljubavni zgodbi, ki jo je prinašalo v najčudovitejših premenah in se je tu in tam tako približala resničnosti, da bi človek mislil, da bo spoznal imena in osebnosti, zopet pa je zašla v najdrznejše domišljije. Tudi izprememba v Karstenovem premoženju se je dotaknilo; omenilo je nesrečne dogodke in predočevalo Noro občinstvu zdaj kot zapuščeno ljubico, zdaj kot junaško hčer ali strastno umetnico. Občinstvo je bralo vse te zgodbe. se o njih živahno razgovarjalo in jim verjelo.

Radi večje previdnosti je poslal Landolfo te članke grofici in jo s tem zadel najobčutnejše. Grofica je bila že zdavnaj prejela Norino pismo, ki ga je pisala njenemu sinu. Ogorčilo jo je, da se je na ta način kršila njena prepoved in ni čutila dolžnosti, da bi pismo takoj poslala dalje. Ko so kmalu nato dospela Landolfova pošiljstva, se ji je zdelo, da je pismo najbrž v zvezi s temi dogodki, a skoraj ni vedela, ali naj bi se veselila ali srdila, da njo, ki jo je bil njen sin spoznal vredno svoje ljubezni, na tak način vlačijo v javnost. Kakega opravičila za to, da je bila krenila Nora na taka pota, nikakor ni bilo mogoče sprejeti. Zdaj, ko se je že zlorabilo njeno ime, bi v groficih obeh celo dokaz, da je vse skupaj laž, ne pomagal več. To ime se ne more nikdar več imenovati poleg imena njenega sina. Zdaj je smatrala za popolnoma upravičeno, da obdrži pismo še toliko časa, da se izkaže, kaj je resnice na teh časopisnih poročilih. To je zvedela dovolj kmalu.

Dnevi so potekali; ravnatelj je ozdravel hitreje nego bi človek mislil in se je zdaj žuril, da bi videl nastopiti svojo hčer na največjem in najzanesljivi-

vejšem pozorišču svojih del. Na to je zidal vse svoje upe, s tem je tešil vse svoje skrbi.

Tako so bili pretekli komaj trije tedni po tem dogodku, ko so veliki lepaki v debelih črkah in blestečih barvah objavljali vrnitev slavnega Karstenovega cirkusa in naznanjali prvi nastop nove učenke v jahanju, gospodične Nore Karstenove, z vsemi potrebnimi pridatki slavnostnega programa.

Celo grofica, že vnaprej pripravljena kakor je bila, je prebledela, ko je zagledala ta list, ki ga je bil poslal Landolfo. Slutoma je vstalo vanjo kakor sočutje z ubogo deklico. Še enkrat je videla pred seboj oni plemeniti, jasni obraz z vsemi znaki vnane odličnosti in omike, ki ni izražal nikake sledi lahkomiselnosti. Kaj neki jo je le privedlo do takega, v njenem položaju tako nenavadnega koraka? se je vpraševala. Toda naj je bilo karkoli — dejstvo je tu. Zdelo se ji je, da se ji je s tem odvnil težek kamen od srca. Zdaj je imela v rokah vse dokaze proti svojemu sinu; lahko si je dala izpričevalo, da se ni ravnala samo po poročilih.

Bila je prepoštena, da bi prestregla pismo; toda ni ga poslala samega. Priložila mu je tudi vse one članke, vse pa je zavila v velik, tiskan lepak.

Le vsled malenkostne okoliščine je grofica ves zavoj uredila tako, da bi mogel sin zagledati Norino pismo šele nazadnje. A življenje je sestavljeno iz silno majčkenih malenkosti in čestokrat se skriva v najmanjšem delcu največji učinek. Morda je grofica to še enkrat premislila, ko je poizkuševala tehtala zavoj v roki, preden ga je odposlala? Morda je spadal tudi to v obseg njenih dolžnosti.

Isto uro, ko je grofica odposlala zavoj, je stala Nora v mali cirkuški oblačilnici, opravljena za predstavo. Nekaj služabnic je z njeno mačho vred kle-

diji je 295.556 vdov pod 15. letom, 15.000 jih še ni dovršilo svojega petega leta. Vlada hoče zvišati poročni čas, da se deklice primerno razvijejo, toda tak predlog je bil v indijski skupščini odklonjen s 54 proti 36 glasovom.

Ledeni muzej. Geofizični observatorij v sovjetski daljnovzhodni republiki je izdelal načrt, po katerem bi osnovali ogromen muzej iz ledu. V tem muzeju bi lahko človeška in živalska trupla hranili tisočletja, ne da bi se najmanj pokvarila. Kot shrambo bi služile večno zaledenele zemeljske plasti, kakršnih v teh krajih ne manjka. V takšnih plasteh so našli n. pr. tako dobro ohranjene mamute, da so bili videti kakor živi, čeprav so bili poginili že pred 20 do 30 tisoč leti. Geofizični observatorij bi dal na ta način konservirati predvsem tipe iz različnih človeških plemen, živali, trupla izumirajočih živali itd. Stroški so preračunani na 10 milijonov rubljev.

Resničen pregovor. Sodnik: »Kako se piše, zatoženec?« Zatoženec: »Jošip Sila.« Sodnik: »Vi ste torej oropal blaginjo?« Zatoženec: »Da, g. sodnik, saj vendar veste, da sila kola lomi.«

izkazal kot vztrajen mali turist, vedno se smehtajoč Mrkunov gospod ob Brega z založenim nahrbtnikom in bogoslovec, vrhniški rojak, vnet tolmač Cankarjevih krajev in njegove lepe besede. Prava četrtopeperna deteljica, željna lepote solčnih višav...

Pred vrhniškim kolodvorom nas ustavi nizek Lah; bogoslovec mu pokaže cesto in smer, kjer bo našel zaželenega lesnega trgovca. Tudi laška penetracija ali domače povedano: nasilno prodiranje laškega kapitala v našo zemljo! Mesto da bi mi sami prodajali les in druge pridelke neposredno kupcem ob Sredozemskem morju, puščamo dobiček laškim prekupčevalcem... Gospod ravnatelj žalostno odmajuje z glavico ter pripoveduje, kakšne ovire so stavili lahi našim ljudem pri zadnji pobožnosti na Planinski gori. Dvajset črnih mož je strazilo svetišče, kakor da so se zbrali v njem sami razbojniki in prekucuhi. Kraško ljudstvo pa je ostalo dobro, mirno in pobožno; vso noč so vztrajale množice v gorskem svetišču. Ljudje so prepevali, molili in izpovedovali; po polnoči je bila darovana sv. maša...

Hitimo preko polj na podlipsko cesto. Zirovski elektrovod se nam pridruži in nas verno spremlja do Smrečja. Pesem žice se veže s pesmijo polj in škrlancev! Izza smrek nas pozdravlja sv. Trojica, tam je Cankar prisluškoval utripom zemlje in človeških src. Bogoslovec razkazuje skrite doline, osamele bajte za razori, ceste, kjer je iskal Cankar svoje potepuhe, Aleša in hlapca Jerneja, sirotnike in preganjane. Ti nepoznani kraji in ljudje so postali po nje-

govi veliki besedi predpoda trpečega človeštva, njegove knjige so našle v prevodih pot med tuje narode, Italijane, Nemce, Francoze, Čeha. Na obeh straneh nas pozdravljajo tihe loke, mahovita zatišja, podlesek in zameetni korčki. Sv. Lenart domuje tod na Vrhnikih in Stari Vrhnikih, v Mali Ligojni, na Črnem vrhu onkraj Zirov...

Zgodnje kmetice se vračajo že domov; same se trudijo, možje in sinovi so kramparji na železnici, cestarji, delavci na žagah. Nabrale so zelenja za prešiče, voziček je težak in cvili. Spredaj sedijo otročki ter se igrajo z jesenskimi sadeži. Buče so zlato-rumene, ličeca malih so rdeča, zdrave in skromno zadovoljstvo spremljata družinice... Dolina se oži, za Podlipo zavijemo levo ter se spustimo po bližnji v breg. V daljavi zapazimo novo vojaško cesto, avto drči po njem. V rebri pod Smrečjem počivamo, Mrkunov gospod deli dobrote, gospod ravnatelj rešuje zapleteno šolsko vprašanje, razgrinja »Slovenca«, prebira novi zakon, preštevava oblake in stiska drobno bradico. Mlin se dolgočasno v grapi, na njivi čeblija otroci. Zrak je čist in sladak, borovci so mirni, oblaki teko nizko nad nami.

V smrečju obiščemo Marijino cerkvico. Nove zvonove so potegnili preteklo nedeljo v zvonik, mlaji še vedno šumijo v opoldanski sapici... Razgled se odpira, obzorja se širijo. Za barjem se skrivajo v jutranji sinji dolenski griči, stari Krimčeva Podpeč in Preserje, pod njim pa počiva božja žlahta: sv. Ana, sv. Jožef in Marija na Žalostni gori, mati, zet in hči.

Tostran barja ležijo polhovgrajski skladi, polni hudournih žlebov in groznih pečin. Koren, Grmada, Stožec... V kotanji se blestijo žiri. Tod je besnela hudourni vihra, ko so se trgali črni oblaki. Čudoviti so ti Zirovci! Kljub vsem strahotam in razdejanju so ohranili žilavo odpornost, naravnost strastno so zaverovani v svoje električno podjetje... Pa naprej po napeti cesti, pod sladkimi hruškami in vabljivimi češpljami. Na Vrhju nas že pozdravljajo sv. Trije kralji. Spotoma naletimo na kupe zložene opeke. Solo popravljajo na Vrhju, živina pa ne more vsega naenkrat odpeljati v strmi klanec. (Dalje prihodnjik.)

Visokošolec: »Samo sedaj mi še posodite, potem me ne vidite nikdar več.«

Posojevalec: »Saj ravno tega es bojim.«

A: »Ali sta že zaročena z Lojzo?«

B: »Ne.«

A: »Zakaj pa ne več?«

B: »Zato, ker sva se poročila.«

Najpopolnejši
STOEBER
šivalni stroji
za šivilje, krojače
in čevljarje ter za
vse dom.
Preden si nabavite
stroj, ogledajte si to
izrednost pri trdnosti
L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg, ul. 6
Bresplačen pošt.
15 letno jamstvo.

45

Pri zdravniku. Postaren možiček, ki je že večkrat iskal pomoči za svojo bolno nogo: »Gospod doktor! Kako neki je to, da se kar ne mara obrniti na bolje?« Doktor: »Ja, moj dragi, to stori starost.« Mož: »To pa že ne, gospod; moja leva noga je prav toliko stara kot desna, pa ji nič ne manjka.«

Da se čuva razburjenja. Zdravnik: »Dragi prijatelj, pregledal sem vas in nič drugega vam nimam povedati, samo, da se čuvate vsakega razburjenja.« Bolnik: »Hvala, gospod doktor. Koliko sem vam dolžan za pregled?« Zdravnik: »100 Din.« Bolnik: »In vi še pravite, naj se čuvam razburjenja?!«

Na počitnicah. Trgovski potnik Radovič ni mogel prehvaliti velike uljudnosti in pozdravljanja otrok v Zabji vasi. Nekoč se je mudil zopet ondi meseca avgusta, a na njegovo veliko začudenje ga ni noben šolar več pozdravil. Vsi tedaj povprašali nekega malega dečka o vzroku? Šolarček se mu pa korajžno odzdravilo: »Mi radi tega sedaj tujcev ne pozdravljamo, ker so šolske počitnice in imamo prost.«

čalo poleg nje in urejevalo gube bogate, temne suknene obleke, ki je v svoji čisti preprostosti ugodno podčrtavala lepe oblike njene postave. Več sveč je gorelo pred ogledalom, v katerem je žarno odsevala njena podoba. Njeno strogo lepoto je poudarila samo zlata mrežica, ki je pokrivala bujnopolne črne lase. Izbrala si je bila le preprosti jahalni kraj, vse drugo je zavrnila; tudi v svetlem steklu se ni ogledovala in se ni menila za pridne roke, ki so jo obdajale.

Še celo v tej minuti se je obotavljala, kakor da se mora še zdaj zgoditi nekaj, karkoli že, kar ji bo zadržalo zadnji korak. Le mlada srca lahko tako upajo. Pač pa se je bila poslovila od Kurta, pač je bila sama zavrnila vsako možnost rešitve — in vendar, in vendar... ali ne bi bila mogla priti kaka pomoč, še preden bo za vedno prepoznal O, saj je vendar toliko tvegala za eno samo srečno uro ljubezni...

Zunaj je godba zaigrala tuš. S tem je bil zaključen prizor, ki se je vršil pred njenim nastopom. Vstopil je že ravnatelj, da bi jo odpeljal. Tedaj je potrkalo na vrata oblačilnice in sluga je pomolil vanjo pismo.

Nora se je zdrznila; ravnatelj je prebledel. Toda v istem trenutku je Nora brezbrizno izpustila pismo iz rok; bila je pisava prednice, ki je bila v zvestem prijateljstvu takoj odpisala na njeno »poročilo — toda kaj je prijateljstvo, če pa upa ljubezen?«

»Čas je,« je skoro obupno rekel Karsten. Novo razočaranje pa je Nora tako razburilo, da je trepetala po vsem telesu.

Ravnatelj je že mislil, da ga bodo varali vsi njegovi upi. »Ali ne boš zmogla?« je vprašal izredno votlo.

»Bom,« je rekla Nora in se visoko zravnila ob

zvoku njegovega hripavega glasu, kakršnega je bila čula le enkrat. »Da, bom, očka!« S krepkimi koraki mu je sledila.

Londolfove uredbe so se izkazale kot zelo uspešne. Veliki cirkus je bil razprodan do zadnjega kotička; ljudje so se bili požurili za vstopnice, kajti silno jih je vlekel, da bi videli lepoto, o kateri se je toliko govorilo. Ravnatelj je bil opremil današnjo predstavo z največjim leskom. Hotel je obdati svojo hčer z nekakim sijajem. Navzoči so bili vsi nadkonjarji v svojih najimenitnejših livreh, ob vhodu na jahališče pa so stali dečki, opravljeni kot paži, v najprelestnejših oblekah, kakor da so pričakovali svoje gospodarice.

Godba je zaigrala; sledil mu je zadušen začuden vzklik množine — kajti z enim skokom je bila lepa jahačica sredi jahališča; v istem trenutku je konj, kakor da je iz brona vlit, obstal z lepim tovorom, ki je bil istotako kakor iz brona, tako negiben je bil v obraz.

Na mestu, kjer je bil v pretežni večini mladi moški svet, se je razgibalo; vsak se je nehotе dvignil, da bi bolje videl in se je rinil bliže. Tako ljubke postave, tako plemenitega vedenja in mladostnosvežega, lepega obraza tu še niso nikdar občudovali.

Zdaj se je vzpela iskra žival visoko v zrak, da je bilo skoraj nepojmljivo, kako se je mogla jahačica tako mirno vzdržati na svojem sedelu — in godba je pričela igrati lahno in mamljivo, kakor pri jahalnih vajah. Ljubko je drvel konj v krogu okrog, razvoj je sledil razvoju, vodila ga je tako varna in odločna roka in ga izvajala s tako nepopisno dražestjo, da je vzklik za vzklikom vzpodbudno sprem-

Suhe gobe in fižol kupujemo po najvišji dnevni ceni.

SEVER & Komp., — Ljubljana
Gospodarska cesta št. 5

Kadar se pripravljate na žeto, ne pozabite, da vam bo pri tem najboljši pomočnik in sodelavec **terpentinovo milo „GAZELA“.**

Bodite previdni

preden kupujete večjo množino blaga. Cene kakor kvalitete so različne, zato si oglejte pred nakupom moje bogato zalogo manufakturnega blaga, kakor: v barhentu, flaneli, platnu, šifonu, tiskovini, puplinu, volnenem ripsu, double za površnike in suknje, velurju kakor raznem plišu za damske plašče, kascha za obleke, gotove površnike, obleke, srajce, triko, pletenine in še veliko izbiri raznega drugega modnega, kakor konfekcijskega blaga. Vseled ugod. nakupa mi bo mogoče postreči z nizkimi cenami, dobrim blagom v veliki izbiri. — Za točno in solidno postrežbo jamčim in se najtopleje priporočam z vsem spoštovanjem:

LUDOVİK BOLTIN, Logatec

Flanele od 10 Din, kontenina od 8 Din, barhenti od 11 Din, tiskovine od 10 Din, suknjo od 36 Din, double za površnike 100 Din, kamgarni od 80 Din, za damske plašče od 50 Din naprej.

Kamenite nagrobne spomenike.

kakor tudi druge kamnoseške izdelke dobite najceneje pri domačinu Josip Zagorc, kamnoseku v Novem mestu, poleg starega pokopališča, kakor tudi v Bršljanu št. 27. Radi obilne zaloge zelo znižane cene. — Prevzamem tudi v prenošanje stare spomenike in vklesanje novih napisov, po najnižji ceni. Na željo pridem delo izvršiti na razna pokopališča na Dolenjskem. Za obilna naročila se priporočam

Josip Zagorc, kamnosek

Tonček: »Oče, ali znajo slepi ljudje tudi pisati?«

Oče: »Nekateri tudi.«

Tonček: »Ali vi znate pisati z zaprtimi očmi?«

Oče: »Mogoče. Čemu pa vprašuješ?«

Tonček: »Oče, zamižite ter podpišite tu moje šolsko spričevalo, bomo videli.«

Naznanjam, da otvorim dne 14. oktobra 1929

podružnico čevljarstva v Cerknici

Zaloga čevljev lastnega izdelka. V popravilo se sprejemajo vse vrste lepljeni čevlji in galose. Se priporoča I. PETRIČ, Selsček — Cerknica. Sprejme se istotam dobro izurjen prikojevalar zgornjih delov.

Prvovrstna glasbila
direktno iz

TOVARNE

oziroma tovarn. skladišča

Velik

ilustrovani

CENIK

dobite zastop. Zahtevajte ga pri največji razpošiljalnici glasbil v Jugoslaviji

MEINEL I HEROLD

tvornica glasbil, gramofonov in harmonik
podružnica MARIBOR št. 107-B

Violine . . . od Din 95' - dalje
Tamburice . . . 98' -
Mandoline . . . 136' -
Trube . . . 303' -
Gramofon . . . 345' -
Ročne harmonike
od Din 85' -

ljal ves mikavni prizor. Veščaki niso imeli dovolj besed, da bi prehlvalili njeno umetniško dovršenost.

Med tem je igrala godba čedalje bolj hitro in divje, tempo je postajal čedalje razburiljivejši. Konj je drvel po jahališču, kakor da ga je uspeh podžgal in je med tekom preskakoval ovire, ki so jih porivali predenj. Nehote se je razburjalo tudi občinstvo. Oči vseh so napeto sledile drznemu jahanju. Samo pogled lepe jahačice je ostal miren; ni ena iskra veseliga ponosa ali zadovoljne nečimurnosti ni zarezala v njem, nobena poteza na obrazu se ni izpremenila, niti en pogled ji ni ušel med polne vrste gledalcev; videti je bilo, kot da obstoja samo za svojega konja . . . zdaj še en mogočen skok preko visoke zapirajoče ograje — in v trenutku, kakor je bila prišla, je tudi izginila.

Napetost občinstva se je sprožila v en sam bučič pohvalni vihar: izbruhnili je ploskanje, kakor ga tu že leta niso poznali. Lepa, zagonetna postava je očarala vse in Landolt si ni zastoj mel svojih rok. Tisoč glasov je ponovno klicalo ime jahačice, hoteč jo pripraviti do tega, da bi se še enkrat pokazala — toda prišel je samo oče. S tresočim glasom se je zahvaljeval za priznanje, ki so ga bili izkazali njegovi nčeri in pojasnjeval, da jo je prvi javni nastop preveč razburil, da bi se pokazala občinstvu.

Ta prvi nastop je zagotovil njen uspeh. Toda med tem, ko je bilo njeno ime na vseh ustnicah, ko jo je pri marsikakem šumečem kozarcu slavil mladi moški svet kot »novo vzhajajočo zvezdo« in je padla obenem marsikaka lahkomisljena beseda, je ležala Nora blede in tiha na svoji postelji. Telesni in duševni napor je zahteval svoje pravice; prav do smrti je bila utrujena.

Le eno ji je bilo pred očmi: da je zdaj storjeno

— da se ji je nepreklicno, neizbrisno vtisnil ta večer kot madež na njeno čelo, da je izločena iz kroga, h kateremu je doslej duševno pripadala. Znova ji je nervozno zadrževalo telo in pordele veke se niso hotele zapreti.

Mehanično je segla po pismu zveste prijateljice in brala njene ganljive, tolažine besede. »Otrok moj,« je pisala pobožna žena, »po čudovitih potih te vodi Gospod; čisti namen mnogokaj posvečuje, velika žrtev pa pojasni vse, tudi tvoj korak, ki bi ga drugače nikakor ne mogla razumeti. Morda je to življenje, ki se zdi nam tako nevarno, zate koristnejše, nego življenje, ki smo ti ga želele me in v katerem smo videle tako varno zatočišče za te. Dragica, bodi karkoli, zdaj si mi dražja, dražja nego kdaj poprej; vez ljubezni naj naju zveže še tesneje; v mislih ti sledim po vseh tvojih potih in prošim Boga, naj te čuva in varuje.«

Da, prijateljstvo je sledilo preko mej, pred katerimi se je ljubezen umaknila. In vendar je brala Nora zopet in zopet en stavek: »Čisti namen mnogokaj posvečuje, velika žrtev pa pojasni vse.« Zadnja njena misel, preden ji je spanec zatisnil oči, je bila: »Bo li Kurt tudi tako mislil in me ne bo zaničeval? O, videl bo, da ne bom padla, ne bom padla, celo na tej poti ne . . . tudi tu naj me varuje njegova ljubezen.«

SLIVOVK, BRINJEVEC, FELINOVEC, RUM in HRUŠEVEC si lahko napravite z našimi esenci. — Steklenica za napravo 4-5 l žganja stane samo DIN 20.—, po pošti DIN 32.—. Točno navodilo na vsaki steklenici. Samo v drogeriji A. Kancsinova, Ljubljana, Židovska ul. 1

Ta je pa tudi debela. Švkarjev Jože, ki je bil svoj čas v Ameriki, je pravil, kako debeli hrasti tam rasto. »Jaz sem enkrat dva dni sekal,« pripoveduje, »in ko se le nič ne nagne, grem nekoliko pogledat, kako dolgo bom moral še sekati. Ko pa grem okoli debela, zagledam na nasprotni strani tudi enega sekača, ki je že tudi dva dni sekal, pa celi čas se nisva videla in ne slišala. Zdaj si pa mislite, kako debel hrast je bil to!«

Stara knjižnica. V Ras Shama v Indiji so nedavno francoski starinoslovci izkopali štiri tisoč let staro knjižnico. Vendar niso te knjige tiskane ali pisane na papirju, ampak tvorijo tablice iz škrlja.

Prepovedane knjige. Potujočega pisatelja preiskuje carinik na meji in brska po njegovih prtljagi. »Česa vendar iščete?« vpraša pisatelj. »Prepovedane knjige.« »Zakaj niste tega takoj povedali? Imam jih več.« »Kje? Kje? Pisatelj pokaže s prstom na čelo: »Tu notri!«

Vojaška. Sodnik: »Ali ste sprejeli smodko, ko vam je bila ponujena na straži?« Vojak: »Nisem je prejel, gospod sodnik.« Sodnik: »Kaj ste pa rekli?« Vojak: »Vi osel vi, gospod sodnik.«

Vaši barvasti čevlji bodo kakor novi,
ako jih barvate z Brauns,

Vilbra
barvo za usnje!

Tudi aktovke, kovčegi,
usnjati stoli itd. vse
izgleda kakor novo!

Dobiva se v vseh drogerijah ter
trgovinah z barvo in usnjem!

Tovarna barv
Viljem Brauns, Celje.

Pozor! - Ne preišlujete

ter si oglejte najnovejšo blago za moške in ženske
obleke, za moške suknje, ženske plašče, žamet za
obleke, barhente, flanele, barhentaste rjuhe, odeje,
koce, plete, moško, žensko in otroško triko-perilo,
pletanine itd. — vse po najnižji ceni pri trdku
IVANKA ŠTRUKELJ — ŠKOFJA LOKA

Kapucinsko predmestje.

IZJAVA. Podpisani preključujem in obžalujem vse,
kar sem dne 13. avgusta 1929 in pozneje, žalivega
govoril o Neži Petrič in njenem umrlem možu
Ivanu Petriču. — Ljubljana, dne 8. oktobra
1929. — Zupančič Jožef.

Bolniki čitate

Izšla je pravkar razjasnitev! V njej se
pojasnjuje dolgoletne izkušnje o vzro-
kih, postanku in zdravljenju živčnih
bolezni. To zdravstveno blagovest po-
ljemo vsakomur, ki jo zahteva od spodaj
naznačenega naslova

Tisočero zahval nenadkriljivo dokazuje
edini uspeh neumornega in vestnega
preiskovanja v dobrobiti bolehaločega
človeštva. Kdor je

v velikem številu živčno bolnih
kogar mušijo raztresenost, tesnoba,
oslabljenje spomina, razdražljiv gla-
vol, pomanjkljivo spanje, želodčne
nerednosti, preobčutljivost, bolečine v
členkih, spošna ali delna telesna slabost
ali drugi neštevilni pojavi.

naj gotovo zahteva mojo udeleživo knjižico!
Kdor jo pazno prečita, se sebi v to-
lažbo prepriča, da poznamo enostavno
pot do zdravja in veselja do življenja.
Ne odlašajte, temveč pišite še danes!

Ernst Pasternack, Berlin, SO.
Michaelkirchplatz Nr. 13. Abt. 317.

BLAGO ZA ŽENSKO OBLEKE za montelne
pliš, žamet, velur, kamgarn, NAJNOVEJŠI
ŽAMET za obleke, KOCKE OGRINJALKE,
PORHANTASTE RJUHE, ŠERPE, RUTE,
ČEŠKO PERJE — kupite najceneje pri

ČEŠNIK-U

LJUBLJANA -- Lingarjeva ulica
Solidnost molega podjetja je znana

Mali oglasnik

Mesarskega učenca

močnega zdravega, po-
štenih kmetijskih star-
šev sprejme v izučbo
tako Valentin Jager,
št. Vid pri Ljubljani.
Hrana in stanovanje v
hiši.

Posestvice blizu Ljub-
ljane pro-
dam. Ogleda se na 1. o-
maniji 2. P. Dobrova

Iščem dekle, ki je
dovr-
šila enoletni gospodinj-
ski tečaj za boljšo hišo,
proti dobri mesečni
plači. Ponudbe je po-
slati na upravo Domo-
ljuba pod „pridnost“.

Kovaškega vajenca

sprejme takoj Auman,
Vir — Dob.

Mizarškega vajenca

sprejme Vidmar, Zg.
Šiška.

Deklico staro 14 do 16
let sprejemem
tako v pouk k pletil-
nemu stroju. Dravljje
32, pri Ljubljani.

Gepelj, malo rabljen
ugodno pro-
dam. Matija Velkavrh,
Tomažovo 19, Moste.

Umetna gnojila,

za jesensko gnojenje,
Tomažovo žlindro in
italijsko sol oddaja v
vsaki množini Matko
Kranjc, Vrhnika. Tam
se tudi sprejme vaje-
nec za trgovino, dobrih
in poštenih staršev sa-
mo z dežele.

Kragobne spomenike,

okvirje in druge izdel-
ke nudi najceneje
F. Mežnar, delavnica
Ihano.

Kovaškega pomoč.

sprejme v trajno delo,
plača po dogovoru. Na-
slov v upravi pod šte-
v. 11068.

Križev pot se prod.

Okvirji
125 c, na platno slika-
no, cena zmerna. Hro-
vat, Domžale, podobar.

Stroj za izdelovanje

koničaste streš-
ne opeke prodaja Jeraj
Anton, cementarna,
Dravljje, št. Vid nad
Ljubljano.

Vajenca za pekovsko

obrt sprej-
mem. Vsa oskrba v
hiši. Naslov pove upra-
va pod šte-
v. 11018

Vajence in pomočnike

sprejme takoj za kle-
parsko obrt — Fran
Žužek, Bled.

Župnik v Slavoniji

išče dobro gospodinj-
co. Penudbe na upravo Do-
moljuba pod št. 10565.

Učenca za čevljarstvo

obrt sprej-
mem. Alojz Groznik,
Višnja gora, Stari trg.

Čevljarškega vajenca

sprejemem. — Hrana in
stanovanje v hiši. Ivan
Jamar, čevljar, Bled.

50 do 60 orlov

veliko posest ima na-
pročaj Marija Križnik,
vas Brezovica št. 3, p.
Motnik — Na posestvu
se redi 10—12 glav ži-
vine, 8—10 prešičev. —
Vsa posest je skupaj
ležeča. Gozdovi so za-
raščeni. Posest je tik
deželne ceste Kamnik
Motnik. — Resni kupci
naj se pisмено oglaš-
ajo pri posestniku.

Mizarške vajence

sprejme tavnica Krag-
ar Andrej, št. Vid nad
Ljubljano.

- Siguren nastop -

za uspeh! Nosite
(ore) primerna čevlje.
Pred našavo istih Vam
bode najboljši svetovalec
samo ilustrirani cenik z
več tisoč slikami, katere-
ga dobite na zahtevo po-
poštom brezplačno od
velikogovine Štermacki.
Prepričani se boste o
velikanski izbiri in o
sedečih cenah: od kra-
vine Din 149 (težji 171)
Jok 180 gorski 186 Jov-
ski 243 gojzerci 253 sport 468. — Garantirano
ročni delo. Razen tega velika zaloga najfiner-
jih luksuznih čevljev krasne izdelave. Narodna
cena Din 500 — poštom preta. Kar ne odgovarja
se zamenjati ali vrne denar. Velikogovina in indu-
strija čevljev R. Štermacki, Celje, št. 19 Slov.

Prvovrstni čevlji vseh vrst

najceneje pri R. Vavpotič, Bled-Grad 40 (Sčca),
na dvorišču. Za vsak par garancija. Popravila hitro
in ceno.

Za podnožnice material

prodaja ANTON MERHAR Ljubljana, Sv. Petra 22

Lipove deshe vsake debeline, suhe in gla-ke kupi
po najvišji ceni, tudi v manjši koli-
čini trdku Ivan Dovžan - Ljubljana VII.

Prodajalce posnemalnikov iščemo

proti dobri plači. — Javiti se
TEHNA družbi - LJUBLJANA,
Mestni trg 25/1

Posestvo proda v ro-

dovitnem
kraju v bližini rudnika.
Je precej gozda, njiv
in travnikov. Redi se
7—8 glav živine. Jože
Kovačič, Požarje pri
Zagorju ob Savi.

Posestvo v sredini me-

sta Črnomlja,
pripravno za obrt z
vsemi gosp. poslopji
naprodaj. Pojasnila
daje Matko Gašpar,
Hrastje — Orehovica,
pošta št. Jernej.

Vajenca za pekovsko

obrt sprejme
tako z vso oskrbo
Alojzij Bajc, pekarna,
Mirna.

Vajenca sprejemem

močnega do
15 let staroga za trgo-
vino meš. blaga z po-
polno oskrbo v hiši za
3letno učno dobo. Na-
slov: Ivan Marin, trg,
Mirna Dol.

Puhasto perje

kg po 38 Din,
razpošiljam po pov-
zetja najmanj 5 kg.
Potem čisto belo gosje
kg po Din 130 — in
čist beli puh kg Din
300 —. L. Brozović, ke-
mična čistilna perja,
Zagreb, Illica 82.

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljše in najcenejše pri stari, priznani trgovki H. SUTTNER, LJUBLJANA

Največja in najsolidnejša razpošiljalnica - Razpošilja v vse kraje tu in inozemstva
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici znamk IKO, OMIKO, AXO

Prešernova
ulica 4

(poleg Frančiškanske cerkve)

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK!
H. Suttner-Ljubljana 1

China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pismeno
tovarniško garancijo

China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pismeno
tovarniško garancijo

Prešernova
ulica 4

(poleg Frančiškanske cerkve)

Gotove obleke in površne suknje!

Da ustrezem mojim odjemalcem in jih obvarujem nepotrebnih potov in stroškov, sem vpeljal nov način prodaje oblačilnega blaga. Vsak, kateri nima svojega krojača, ali ni z njim zadovoljen, lahko pri meni izbere blago — in dobi v 6 dneh zgotovljeno obleko po najnovejši modi, ali pa po svojem okusu. Cena gotovi obleki bo cenejša, kot povsod drugod — za to jamčim. Jamčim pa tudi za dobro izdelavo in dobro podlago!! Vpeljal sem tudi vse vrste usnja — po znižani ceni. Pridite in prepričajte se.

IVAN A. GROSEK

trgovina z mešanim blagom — TREBNJE

1000 dinarjev

vam plačam, ako Va e brada-
vle, kurja ošesa, ardo kože,
izrastke, ne odtranite zanes-
ljivo v času 3 dni z **Ria** bil-
znanom brez bolečin, brez
nevarnosti, brez noža. Zdrav-
niška priporočila: Dr. Cyr-
kus B. Wron pisar: Sem zado-
voljen z **Ria**, pošljite mi šo

24 lončkov, ter jih tom uporabljaj pri svojih paci-
jentih. Cena z garancijskim pismom Din 9'—, 3
lončki Din 18'—, 6 lončkov Din. 33'—

Dr. Nic Kemény, Košice-Kasschau, Poštini predal 12. R 6 ČSR.

Edino najboljši

šivalni stroji in pletilni švic
„Dubied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrt in izdustrijo so le

Jos. Petelinca
Gritzner, Adler
Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v vezenju brezplačno.
neVtečla garancija.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogo-
voru ter brez vsakega odbitka. — Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred
vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo
in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **ne-
omejenim** jamstvom za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega več-
kratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 160 milijonov Din.